

แผนปฏิบัติการสำหรับ แบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูล **Shareable Data**

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

2568

แผนปฏิบัติการสำหรับแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Shareable Data)

กลุ่มงานศูนย์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ
ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

แผนปฏิบัติการสำหรับแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Shareable Data)

ศูนย์คุณธรรมกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Shareable Data) ทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน เพื่อมีประสิทธิภาพ และประโยชน์ต่อภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ผู้รับผิดชอบ

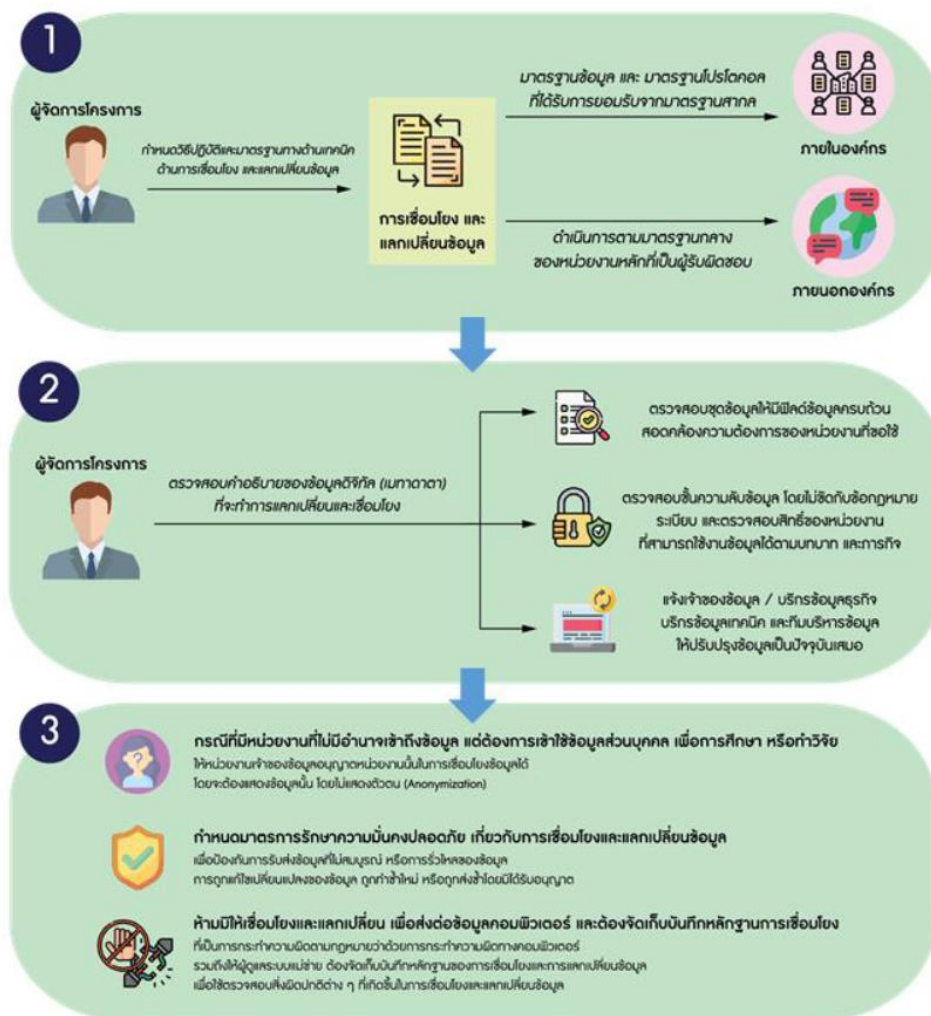
1. เจ้าของข้อมูล (Data Owners)
2. คณะบริหารข้อมูล (Data Stewards)
3. ผู้ดูแลระบบ (Data Owners)
4. ผู้จัดการโครงการ (Project Managers)
5. ทีมบริหารจัดการข้อมูล (Data Management Team)

กระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. กำหนดให้ผู้จัดการโครงการกำหนดวิธีปฏิบัติและมาตรฐานทางด้านเทคนิคที่จำเป็นต้องใช้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลของโครงการในความรับผิดชอบ ดังนี้

1.1 การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในหน่วยงาน กำหนดให้ใช้รูปแบบที่เป็นมาตรฐานเปิด (Open Format) ทั้งในส่วนมาตรฐานข้อมูล เช่น XML และ JSON เป็นต้น มาตรฐานโปรโตคอลสื่อสาร เช่น SOAP REST หรืออื่น ๆ ที่ได้รับการยอมรับจากมาตรฐานสากล

1.2 การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ให้ดำเนินการตามมาตรฐานกลางของหน่วยงานหลักที่เป็นผู้รับผิดชอบ

ภาพที่ 1 : กระบวนการขั้นตอนการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูล

2. กำหนดให้ผู้จัดการโครงการตรวจสอบคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลหรือเมทาดาตาที่จะทำการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนให้ครบถ้วน ดังนี้

2.1 ตรวจสอบเมทาดาตาของชุดข้อมูลดิจิทัลที่จัดเก็บให้มีฟิลด์ข้อมูลครบถ้วนสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานที่ขอใช้ หากไม่ครบถ้วนต้องจัดทำเพิ่มเติมตามความต้องการของหน่วยงานที่ขอใช้

2.2 ตรวจสอบชั้นความลับของข้อมูลว่าอยู่ในชั้นความลับที่สามารถเปิดเผยได้หรือไม่ นั่นคือ ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ความมั่นคงของประเทศ ความลับทางราชการ และความเป็นส่วนตัว พร้อมทั้งตรวจสอบสิทธิของหน่วยงานที่สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ตามบทบาทและภารกิจตามกฎหมายของหน่วยงานนั้น ๆ

2.3 หากไม่ครบถ้วน หรือไม่ปัจจุบัน ให้แจ้งเจ้าของข้อมูล บริการข้อมูลธุรกิจ บริการข้อมูลเทคนิคและทีมบริหารจัดการข้อมูลทำการจัดทำ/ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

3. ในกรณีที่มีหน่วยงานอื่นที่ไม่มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลแต่ต้องการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ในการครอบครองของหน่วยงาน เพื่อทำการศึกษาหรือวิจัย ซึ่งเป็นข้อยกเว้นตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลอนุญาตหน่วยงานนั้นในการเชื่อมโยงข้อมูลได้ โดยจะต้องแสดงข้อมูลนั้นด้วยวิธีไม่แสดงตัวตน (Anonymization)

4. กำหนดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเกี่ยวกับการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลเพื่อป้องกันมิให้มีการรับส่งข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ หรือส่งข้อมูลไปผิดที่หรือมีการรั่วไหลของข้อมูล หรือ ข้อมูลถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง ถูกทำซ้ำใหม่ ถูกส่งซ้ำโดยมิได้รับอนุญาต

5. ห้ามมิให้เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเพื่อส่งต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์

6. กำหนดให้ผู้ดูแลระบบแม่ข่ายต้องจัดเก็บบันทึกหลักฐานของการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัล เพื่อใช้ตรวจสอบสิ่งผิดปกติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล

การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล

กิจกรรม	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย			
	ผู้จัดการโครงการ	ผู้ดูแลระบบแม่ข่าย	เจ้าของข้อมูล	บริการข้อมูล
กำหนดวิธีปฏิบัติและมาตรฐานทางด้านเทคนิคที่จำเป็นในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลของโครงการ	R	S	I	I
ตรวจสอบคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัล และชั้นความลับของข้อมูล	R	R	C	C
จัดทำแนวทางการทำงานร่วมกันทั้งระหว่างหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล	R	S	S	S
จัดเก็บบันทึกหลักฐานของการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัล	I	R	I	I

มาตรฐานการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูล

ศูนย์คุณธรรม มีแนวทางการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน ตามมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามกรอบแนวทางการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (TH e-GIF) รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

กรอบการเชื่อมโยงและมาตรฐานทางเทคนิคเพื่อการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (TH e GIF Version 2.0)

หมวดมาตรฐาน	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
มาตรฐานการเชื่อมโยง (Interconnection Specification)	รายการมาตรฐานที่ใช้ในการ เชื่อมโยงระบบข้อมูล รวมถึงระบุ แนวทางการเชื่อมโยงในระดับ โปรโตคอลมาตรฐาน ต่างๆ	HTTP : Hypertext Transfer Protocols SMTP: E-mail Transport POP3, IMAP : Mailbox Access FTP : Fire Transfer SMS : Short MessageService
มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange Specification)	รายการมาตรฐานเพื่อการ แลกเปลี่ยนข้อมูลครอบคลุมถึง เทคโนโลยีและมาตรฐานต่างๆ สำหรับการจัดโครงสร้างข้อมูล (Structure) และการเข้ารหัสข้อมูล (Encode) เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล	XML : Extensible Markup Language
มาตรฐานรูปแบบการจัดเก็บและ นำเสนอข้อมูล (Storage &Presentation Specification)	มาตรฐานและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องของ กับการนำเสนอสารสนเทศ มาตรฐานเหล่านี้ ช่วยให้สารสนเทศ สามารถถูกนำมาแสดงผลได้ใน รูปแบบที่สอดคล้องกันโดยเฉพาะ อย่างยิ่งเมื่อต้องมีการแบ่งปันข้อมูล ระหว่างต่างระบบกัน ทั้งมาตรฐาน รูปแบบของสื่อที่เป็น image และ streaming media ต่างๆ และ มาตรฐานเอกสารอิเล็กทรอนิกส์	XML Schema : Extensible Markup Language Schema RSS : RDF Site Summary XLS, XLSX : Microsoft Excel Spread Sheet CSV : Comma-separated Value E-R Diagram : Entity Relation Diagram

หมวดมาตรฐาน	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
บริการผ่านเว็บเซอร์วิสเทคโนโลยี (Web Technology Specification)	มาตรฐานและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องเว็บเซอร์วิสเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบที่มีแพลตฟอร์มเหมือนกันและแตกต่างกัน	SOAP : Simple Object Access Protocol UDDI : Universal Description Discovery and Integration WSDL : Web Services Description Language
บริการด้านธุรกรรม (Business Service Specification)	มาตรฐานและเทคโนโลยีในกลุ่มงานธุรกรรมที่มีเทคนิคเฉพาะด้านของกลุ่มงานนั้น	ebXMLbusiness repositories Registry Information Model (ebRIM) RIM v3.0 Registry Service Specification (ebRS) RS v3.0 ebXMLMessage Service Message Service Specification(ebMS) ebMSV2.0
มาตรฐานความมั่นคงปลอดภัย (Security Specification)	มาตรฐานและเทคโนโลยีต่างๆ ที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีความมั่นคงปลอดภัย รวมถึงเทคโนโลยีและมาตรฐานต่างๆ สำหรับการเข้ารหัสข้อมูล (Encryption) และ Public key infrastructure ที่ใช้เป็นมาตรฐานสนับสนุนการใช้กุญแจสาธารณะ (public key) และกุญแจส่วนบุคคล (private key) เพื่อการเข้ารหัส (Encryption) และถอดรหัส (Decryption) มาตรฐาน Digital Signature และ โพรโตคอลการส่งข้อมูลที่มีความมั่นคงปลอดภัยสูง	Secure mailbox access SSL: Secure Socket Layer TLS : Transport Layer Security Transport security SSL: Secure Socket Layer TLS : Transport Layer Security HTTPS : Hyper Text Transfer Protocol over Secure Socket Layer Encryption algorithms AES: Advanced Encryption Standard 3DES : Triple Data Encryption Standard

หมวดมาตรฐาน	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
มาตรฐานเปิดอื่นๆ (Others Open Standard Specification)	ครอบคลุมถึงเทคโนโลยีและมาตรฐานเปิดอื่นๆ ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล	ขั้นตอนการพัฒนาระบบงาน UMM: UN/CEFACT Modeling Methodology การจัดทำมาตรฐานข้อมูล CCTS : Core Component Technical Specification การจัดทำ XML Schema XML NDR : XML Naming and Design Rules

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

กลุ่มงานศูนย์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ